

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja

Druk nr 3003
Warszawa, 31 maja 2004 r.

Pan
Józef Oleksy
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Ludwika Dorna.

(-) Tadeusz Cymański; (-) Andrzej Diakonow; (-) Ludwik Dorn; (-) Szymon Giżyński; (-) Marek Jurek; (-) Mariusz Kamiński; (-) Piotr Krzywicki; (-) Marek Kuchciński; (-) Marcin Libicki; (-) Andrzej Liss; (-) Kazimierz Marcinkiewicz; (-) Barbara Marianowska; (-) Tomasz Markowski; (-) Antoni Mężydło; (-) Hanna Mierzejewska; (-) Ryszard Nowak; (-) Bolesław Piecha; (-) Jacek Sauk; (-) Małgorzata Stryjska; (-) Marek Suski; (-) Wojciech Szarama; (-) Jolanta Szczypińska; (-) Bartłomiej Szrajber; (-) Zbigniew Wassermann; (-) Elżbieta Więclawska-Sauk; (-) Artur Zawisza; (-) Jarosław Zieliński.

USTAWA
z dnia 2004 r.

o zmianie ustawy Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Art. 1.

W ustawie z dnia 12 kwietnia 2001 r. Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej. (Dz.U. z 2001 r. Nr 46, poz. 449, Nr 74, poz. 786, z 2002 r. Nr 154, poz. 1802, Nr 14, poz. 128, Nr 127 poz. 1089, Nr 113 poz. 984, Nr. 153 poz. 1271, z 2003 r. Nr 57 poz. 507, Nr 130 poz. 1188, z 2004 r. Nr 25, poz. 219) uchyla się art. 134.

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Uzasadnienie:

Celem przyświecającym wnioskodawcom projektu jest uchylenie istniejących w ordynacji wyborczej do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i Senatu Rzeczypospolitej niesłusznych ich zdaniem przywilejów przysługujących niektórym grupom obywateli.

Art. 133 ust. 1 wspomnianej ordynacji mówi, iż w podziale mandatów w okręgach wyborczych uwzględnia się wyłącznie okręgowe listy kandydatów na posłów tych komitetów wyborczych, których listy otrzymały co najmniej 5% ważnie oddanych głosów w skali kraju.

Z tego wymogu zwolnione są jednak komitety wyborcze utworzone przez wyborców zrzeszonych w zarejestrowanych organizacjach mniejszości narodowych.

Zdaniem wnioskodawców wspomniany wymóg narusza zasadę równości obywateli wobec prawa wyrażoną w art. 32 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 96 ust. 2 stanowiący, że wybory do Sejmu są równe.

Jak stanowi art. 3 Konstytucji, Rzeczpospolita Polska jest państwem jednolitym i dlatego różnicowanie sytuacji prawnej podmiotów na podstawie kryterium narodowości nie znajduje uzasadnienia aksjologicznego w podstawach prawnych państwa.

Obecnie obowiązująca w polskim prawie regulacja, nie znajduje również odzwierciedlenia w systemach wyborczych zdecydowanej większości państw europejskich, w tym u sąsiadów Polski, gdzie wyborcy głosujący na przedstawicieli komitetów reprezentujących mniejszość polską nie korzystają z uprzywilejowanej względem innych wyborców pozycji. W swoim czasie przywileje wyborcze dla mniejszości etnicznej gwarantowano dla ludności maoryskiej w Nowej Zelandii. W krajach europejskich przywileje takie (w formie pewnej mutacji systemu kurialnego) funkcjonują w trzech państwach bałkańskich: Rumunii, Chorwacji i Słowenii, a więc w krajach, w których poziom konfliktów etnicznych jest lub może być bardzo wysoki.

Ostatnie wydarzenia na Śląsku Opolskim, gdzie w dniu uzyskania przez Polskę członkostwa w Unii Europejskiej, doszło do symbolicznych aktów nielojalności niektórych obywateli Rzeczypospolitej Polskiej - członków mniejszości narodowej pełniących funkcję publiczną wobec państwa polskiego, dopisują jeszcze jeden argument przemawiający za propozycją wnioskodawców.

W praktyce przywilej zawarty w uchylanym art. 134 ordynacji działa na korzyść nie mniejszości jako takich, ale jednej mniejszości – niemieckiej, gdyż pozostałe ze względu na geografie ludnościową i polityczną nie są w stanie z przywileju tego skorzystać. W tym kontekście należy podnieść, że uprzywilejowaniu przez polskie prawo wyborcze mniejszości niemieckiej nie odpowiada, żaden porównywalny przywilej wobec Polaków będących obywatelami Republiki Federalnej Niemiec. Co więcej Polacy – obywatele Niemiec nie mają przyznanego statusu mniejszości narodowej, a państwo niemieckie prowadzi wobec nich politykę asymilacyjną.

Skutkami społecznymi i prawnymi przyjętej regulacji, będzie zrównanie sytuacji prawnej obywateli polskich korzystających ze swego prawa wyborczego.

Projekt nie pociąga za sobą żadnych skutków finansowych dla budżetu państwa.

Projekt nie jest też sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, dnia 14 czerwca 2004 r.

Pan
Józef Oleksy
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia

w sprawie zgodności poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej z prawem Unii Europejskiej

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2002 r. Nr 23, poz. 398, z 2003 r. Nr 23, poz. 337, z 2004 Nr 12, poz. 182) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt przewiduje zmianę ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. – Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 46, poz. 499, z późniejszymi zmianami) poprzez uchylenie art. 134, przewidującego możliwość zwolnienia komitetów wyborczych mniejszości narodowych z wymogu 5% ważnie oddanych głosów w skali kraju dla uwzględnienia w podziale mandatów. Proponowana ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa wspólnotowego w materii objętej projektem

Prawo wspólnotowe nie reguluje materii będącej przedmiotem projektu ustawy.

3. Traktat o przystąpieniu Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej, Republiki Cypryjskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Węgierskiej, Republiki Malty, Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Słowenii i Republiki Słowackiej do Unii Europejskiej
Traktat nie odnosi się do kwestii z zakresu projektu ustawy.

4. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa wspólnotowego

Przedmiot projektu ustawy nie jest regulowany prawem wspólnotowym.

5. Konkluzja

Przedmiot projektu ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nie jest objęty prawem wspólnotowym.

Opracował: Zespół Prawa Europejskiego

Akceptował: Dyrektor Biura Studiów i Ekspertyz

Wiesław Staśkiewicz

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Skierowano do druku 17 czerwca 2004 r.

Cena 0,39 zł + 22% VAT

